

Krzysztof Spychała, Bogusław Gediga

Opole-Ostrówek, st. 1, AZP 89-37/-

Informator Archeologiczny : badania 30, 227-228

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

stanowisku okazał się obiekt nr 3, interpretowany jako półziemianka. Wystąpiła w nim bardzo duża ilość ceramiki, zachowanej przeważnie w dużych fragmentach (niektóre ornamentowane), oraz połupane i częściowo nadpalone kości zwierzęce, duże fragmenty rogu jelenia i krzesiwo żelazne, wydatowane na wiek XI. Na dnie obiektu odsłonięto pozostałości paleniska wyłożonego przepalonymi kamieniami. Ziemiańska w końcowym etapie użytkowania prawdopodobnie uległa spaleni, za czym zdaje się przemawiać warstwa spalenizny w górnym poziomie obiektu.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ w Ostrołęce.
Badania będą kontynuowane.

OPALENIE, st. 3,
gm. Gniew,
woj. gdańskie,
AZP 24-45/-

- osada z okresu halszackiego
- osada z okresu wpływów rzymskich
- osada wczesnośredniowieczna

Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z podjętymi w 1995 r. pracami niwelacyjnymi, przeprowadzone we wrześniu przez mgr mgr Małgorzatę Tuszyńską i Mirosława Pietrzaka (Muzeum Archeologiczne w Gdańsku). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Stanowisko odkryte w trakcie badań powierzchniowych w latach 60. jest wpisane do rejestru zabytków woj. gdańskiego. W sezonie 1996 przebadano powierzchnię 136 m².

Stanowisko zostało w znacznej mierze zniszczone już na początku XX w. (doby, rekultywacja ciężkim sprzętem mechanicznym). Odkryto 7 uszkodzonych obiektów: dwie półziemianki, 4 jamy i palenisko, oraz kilkanaście śladów po słupach (?). Półziemianki i palenisko pochodziły z wczesnego średniowiecza. W jednej jamie znaleziono ceramikę z okresu halszackiego, w tym cienkościenną, czernioną miskę z kością zwierzęcą w środku. W przypadku trzech pozostałych jam, zachowanych w partiach przydennych, nie udało się sprecyzować chronologii. Nie natrafiono na obiekty z okresu wpływów rzymskich, natomiast znajdowano luźno ceramikę z tego okresu. Pozyskano bogaty materiał kostny ssaków i ryb. W jednej z półziemianek (obiekt nr 6 o wymiarach 330 x 160 cm) znaleziono m.in. trójwarstwowy, jednostronny grzebień rogowy (kościanny?) o zakończeniach w kształcie stylizowanych sylwetek zwierzęcych.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.
Badania będą kontynuowane.

OPOKI, st. 7,
gm. Aleksandrów Kujawski,
woj. włocławskie,
AZP 43-43/76

- domniemane wczesnośredniowieczne grodzisko stożkowate – weryfikacja negatywna
- Badania weryfikacyjno-konserwatorskie, przeprowadzone w lipcu przez prof. dr. hab. Leszka Kajzera (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i PSOZ Włocławek). Finansowane przez Wojewodę Włocławskiego. Pierwszy sezon badań. Wykonano ciągi odwiertów oraz założono wykopy sondażowe.

Celem badań było zweryfikowanie kwalifikacji stanowiska jako tzw. grodziska stożkowatego z drewnianą wieżą obronną w centrum. Badania wykazały, że w Opokach nigdy nie powstało założenie obronne, które można by określić jako grodzisko – teren podlegał jedynie intensywnej penetracji osadniczej w okresie od neolitu aż do wczesnego średniowiecza.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w PSOZ we Włocławku.
Badania nie będą kontynuowane.

OPOLE-Ostrówek, st. 1,
AZP 89-37/-

- grodzisko wczesnośredniowieczne (XI-XII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe i nadzory nad pracami ziemnymi, przy gmachu urzędu wojewódzkiego w Opolu, przeprowadzone we wrześniu przez mgr. Krzysztofa Spychałę (PSOZ Opole). Konsultacja naukowa prof. dr. hab. Bogusław Gediga. Przebadano powierzchnię 40 m².

W wykopie o wymiarach 10 x 4 m i głębokości 5 m odkryto nawarstwienia kulturowe i konstrukcje drewniane. W układzie konstrukcji wydzielić można 2 zespoły: pierwszy był zapewne ciągiem komunikacyjnym wyłożonym grubymi dranicami, drugi – fragmentem wierca budynku (narożnik), składającym się z 3 warstw belek ułożonych pod kątem prostym. W warstwie kulturowej i wśród belek konstrukcji znaleziono liczne ułamki naczyń glinianych, drewniane luczywka, fragmenty kości zwierzęcych, przedmioty żelazne (gwoździe, odkowiaki, skuwka). Ponadto znaleziono drewniane wrzeciono, żelazną sprzączkę i prawie cały

	<p>garnek zdobiony dookołnymi rowkami. Na podstawie dendrochronologicznego datowania drewna (dr Marek Krąpiec, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie) można twierdzić, że odkryte konstrukcje pochodzą z ostatniej ćwierci XI w.</p> <p>Materiały zostaną przekazane do Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.</p>
<p>OSTRORÓG, st. 1, gm. loco, woj. poznańskie, AZP 48-23/45</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grodzisko wczesnośredniowieczne (X w.) <p>Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. R. Pietrzaka (Muzeum-Zamek Górków w Szamotułach). Finansowane przez Muzeum-Zamek Górków w Szamotułach i Instytut Archeologii i Etnologii PAN Oddział w Poznaniu. Wykop zlokalizowano na południowo-wschodnim zboczu wzgórza. Przebadano powierzchnię 20 m².</p> <p>Celem wznowionych po trzydziestoletniej przerwie prac było rozpoznanie konstrukcji wału oraz uściślenie chronologii grodziska wczesnośredniowiecznego, zniszczonego przez budowę na jego miejscu średniowiecznego zamku. Wyróżniono XXI warstw, które powstały w wyniku procesów naturalnych i działalności ludzkiej. Pozyskano materiał źródłowy w postaci fragmentów naczyń ceramicznych i kości. Po przeprowadzeniu wstępnej analizy profilu wykopu stwierdzono, że odsłonił on zewnętrzną część wału grodziska. Fakt ten w powiązaniu z niewielką szerokością wykopu (1,5 m), niedużą ilością materiału ceramicznego oraz słabym zachowaniem konstrukcji drewnianych (niewielkie smużki spalenizny) nie pozwala na szczegółową interpretację konstrukcji obronnych i ich chronologii. Czas funkcjonowania grodziska ustalono wstępnie na pierwszą połowę X wieku.</p> <p>Materiały i dokumentacja przechowywane są w – Zamek Górków w Szamotułach. Badania będą kontynuowane.</p>
<p>OSTROWITE, st. 1, gm. Trzemeszno, woj. bydgoskie, AZP 50-36/79</p>	<ul style="list-style-type: none"> • grodzisko wczesnośredniowieczne <p>Badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez dr. Wojciecha Chudziaka (Instytut Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu).</p>
<p>Otorowo, st. 41, gm. Szamotuły, woj. poznańskie</p>	<p>patrz: neolit</p>
<p>Otorowo, st. 66, gm. Szamotuły, woj. poznańskie</p>	<p>patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich</p>
<p>Ożarów Mazowiecki, st. II, gm. loco, woj. warszawskie</p>	<p>patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich</p>
<p>PACHÓW, st. 1, gm. Kramsk, woj. konińskie, AZP 55-42/4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • osada wczesnośredniowieczna (X-XI w.) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe w związku z budową drogi Pąchów-Kramsk, przeprowadzone w dniach od 12 do 30 sierpnia przez mgr. Józefa Kapustkę (Muzeum Okręgowe i PSOZ w Koninie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Stanowisko zlokalizowane podczas badań powierzchniowych. W sezonie 1996 przebadano powierzchnię 1 ara.</p> <p>Początkowo sądzono, że może to być grodzisko, okazało się jednak, że jest to wydma zaadaptowana do celów osadniczych. Obecnie jest bardzo zniszczona w wyniku oddziaływań eolicznych, tak więc pozostałości po osadzie są nikłe. Stwierdzono niewyraźne zarysy dwóch obiektów mieszkalnych (porozrzucane fragmenty polepy) oraz kilku jam gospodarczych. Z powierzchni zebrano sporo materiału ruchomego, głównie polepy.</p> <p>Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Okręgowym w Koninie. Badania nie będą kontynuowane.</p>
<p>Parzniew, st. VI, gm. Brwinów, woj. warszawskie</p>	<p>patrz: wczesna epoka żelaza</p>
<p>PEŁCZYCE, st. 2, gm. loco, woj. gorzowskie, AZP 38-12/64</p>	<ul style="list-style-type: none"> • klasztor cysterek – dziedziniec (wczesne średniowiecze – okres nowożytny, XIII-XVI w.) <p>Badania wiertniczo-sondazowe, przeprowadzone w grudniu przez mgr. Eugeniusza Wilgockiego (R.W.G. sp. z o.o. w Szczecinie). Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Sta-</p>